

16. SYYSKUUTA 2026

TALOUSARVIO 2027-2029
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta	TP	TA+Muut.	TA		TS	TS
Selite	2025	2026	2027	Ero%	2028	2029
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	179 182	165 000	401 000	143,0 %	391 200	393 200
Maksutuotot	514 388	375 000	400 000	6,7 %	400 000	400 000
Tuet ja avustukset	24 087	0	0		0	0
Muut toimintatuotot	0	1 000	0	- 100,0 %	0	0
Toimintatuotot	717 657	541 000	801 000	48,1 %	791 200	793 200
Valmistus omaan käyttöön	2 150	10 000	5 000	-50,0 %	5 000	5 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	- 872 355	- 904 500	- 946 700	4,7 %	- 973 600	-1 000 700
Palvelujen ostot	- 527 835	- 582 400	- 659 000	13,2 %	- 610 700	- 599 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 440	-9 900	-9 200	-7,1 %	-9 200	-9 200
Avustukset	0	- 500	- 500	0,0 %	- 500	- 500
Muut toimintakulut	-48 214	-54 200	-64 800	19,6 %	-67 100	-65 800
Toimintakulut	-1 451 843	-1 551 500	-1 680 200	8,3 %	-1 661 100	-1 675 900
Toimintakate	- 732 037	-1 000 500	- 874 200	-12,6 %	- 864 900	- 877 700
Rahoitustuotot ja -kulut	76	0	0		0	0
Vuosikate	- 731 961	-1 000 500	- 874 200	-12,6 %	- 864 900	- 877 700
Poistot ja arvonalentumiset	-15 444	-3 300	-7 700	133,3 %	0	0
Tilikauden tulos	- 747 405	-1 003 800	- 881 900	-12,1 %	- 864 900	- 877 700

TOIMINNAN KUVAUS

Lupa- ja valvonta -vastuualue vastaa rakennusvalvonnan palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta Heinolassa ja Hartolassa sekä ympäristönsuojelun palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta Heinolassa, Hartolassa ja Sysmässä. Lisäksi vastuualue tuottaa ympäristönsuojelun palvelut liitille, jolla on oma luottamushenkilöhallinto ympäristönsuojeluasioissa. Ympäristölautakunnan alainen lupa- ja valvontatoiminta toteuttaa kaupunginvaltuuston asettamia strategisia päämääriä viranomaistehtävien luonteeseen soveltuvalla tavalla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Lupa- ja valvontavastuualueen tavoitteiden toteuttaminen ja työn tehostaminen edellyttää sähköisten palvelujen jatkuvaa kehittämistä asiakasystävällisemmiksi sekä niiden käyttöönottoa koko vastuualueella. Tähän liittyy myös digitiekartan toteuttaminen ja kehittäminen.

Palvelualueen luottamushenkilöhallinnosta vastaavat kaupunkiympäristölautakunta, seudullinen ympäristölautakunta (Heinola, Hartola ja Sysmä) sekä sen rakennusvalvontajaosto (Heinola ja Hartola).

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan vastuualueen käyttösuunnitelmien sitovuustasona on palvelualueen tulojen ja menojen netto.

Tasapuoliset ja sujuvat lupakäsittelyt.

Sähköisten palveluiden helppo- ja tietoturvallinen käyttö.

STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIALA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)

Vastuuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Lupa- ja valvonta -vastuualue muodostuu kahdesta tulosityksiköstä

- Ympäristönsuojelu
- Rakennusvalvonta

Vastuualue on osa elinvoiman, maankäytön ja kuntatekniikan muodostamaa dynaamista palveluketjua, jossa lupa- ja valvontatoiminnot (rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu) varmistavat suunnitelmallisen, sujuvan ja lainmukaisen rakentamisen ja ympäristön käytön. Markkinoinnin, maanhankinnan, kaavoituksen sekä tonttien ja infran rakentamisen ohella vastuualueen viranomaistoiminta vaikuttaa yritysten ja asukkaiden sijoittumiseen paikkakunnalle.

Vastuualue järjestää ja tuottaa rakennusvalvonnan palvelut Heinolassa ja Hartolassa sekä ympäristönsuojelun palvelut Heinolassa, Hartolassa ja Sysmässä. Lisäksi vastuualue tuottaa ympäristönsuojelun palvelut Iitille, jolla on oma luottamushenkilöhallinto ympäristönsuojeluasioissa.

Heinola ostaa ympäristöterveydenhuollon palvelut (elintarvikevalvonta, terveydensuojelu ja eläinlääkäripalvelut) Hollolan kunnan seudulliselta ympäristöterveydenhuollolta.

Kaupunkiympäristön palvelualueen viranomaistoimintojen luottamushenkilöhallinnosta vastaa seudullinen **ympäristölautakunta** ja sen **rakennusvalvontajaosto**.

INVESTOINNIT

Rakentamiuslain edellyttämiä ohjelmamuutoksia toteutetaan kuluvan vuoden aikana.

Strateginen tavoite	Palvelualueen tavoite 2027
Edistämme hyvinvointia	
Kestävä, turvallinen ja sujuva arki kaikille	Asiakaskokemus: Asiakaskokemus säilyy vähintään vuoden 2026 tasolla. Palvelualueiden yhteistyötä ja osaamisen jakamista vahvistetaan johtoryhmätyössä. HINKU ja JETS: HINKU- ja JETS-seurantatiedot käsitellään vähintään kerran vuodessa ja niitä hyödynnetään strategisten työryhmien kehittämistoimissa.
Kulttuurin, liikunnan ja ulkoilun ilon mahdollistaminen kaikenikäisille	Esteettömyys: Esteettömyyden kehittämiskohteet priorisoidaan ja sovitut parannukset toteutetaan vuoden 2027 aikana.
Parhaan oppimis- ja kasvupolun tarjoaminen	Korkeakouluysteistyö ja osaaminen: Lisätään opinnäytetyö- ja harjoittelumahdollisuuksia sekä tuetaan henkilöstön jatkokoulutusta työnantajan ohjeistuksen mukaisesti.
Uudistamme työelämää ja asumista	
Muuttovoiton vahvistaminen ja kansainvälistymisen edistäminen	Asumisen houkuttelevuus: Uusien asuin- ja loma-asuntoalueiden maankäyttöselvityksiä ja kaavoitusta edistetään vuoden 2027 aikana muuttovoiman tukemiseksi.
Monipuoliset asumisenvaihtoehdot veto- ja pitovoimatekijänä	Lupamenettelyt: Lupamenettelyjen sujuvuutta ja ennakoitavuutta parannetaan sekä edistetään olemassa olevien rakennusten käyttötarkoitusten muutoksia rakentamislain mahdollistamissa rajoissa.
Kiinnostava kaupunkiyrittäjille ja yrittämiselle	
Vahvistamme kaupunkiyhteisöä	
Ennakoiva, rohkea, tietoon perustuva päätöksenteko ja johtaminen	Lupaprosessit ja ennakointi: Lupaprosessit toteutetaan sujuvasti, yhdenmukaisesti ja tasapuolisesti. Toimintaympäristön muutokset huomioidaan ja ennakkoneuvotteluja hyödynnetään rakentamisen ja ympäristölupien ohjauksessa.
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vah-	Toimialayhteistyö: Toimialojen välistä yhteistyötä vahvistetaan ja asiantuntija-

Strateginen tavoite	Palvelualueen tavoite 2027
vistaminen	tukea lisätään vuonna 2027.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointi ja johtaminen: Työhyvinvointikyselyn tuloksia parannetaan ja esihenkilötyötä kehitetään vuoden 2027 aikana.

Strateginen tavoite	Tavoite 2027	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu
Edistämme hyvinvointia			
Kestävä, turvallinen ja sujuva arki kaikille	Hyvä palvelukokemus ja sujuvat lupakäsittelyt (rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu). Ennakkoneuvottelut luparyhmän ja asiakkaiden kanssa. Rakentamislupien käsittelyaika, tavoite noin 1 kk, kun rakennusvalvontaan on jätetty tarvittavat asiakirjat. Loma-aikana käsittelyaika tavoite noin 1-2 kk. Uusien ympäristölupien ja maaineslupien käsittelyaika noin 4 kk.	Asiakastyytyväisyys kyselyt rakennusvalvonnassa ja ympäristötoimessa. Asiakastyytyväisyyden keskiarvo on vähintään 3,5 / 5. Rakentamislupien käsittelyaika, tavoite noin 1 kk, kun rakennusvalvontaan on jätetty tarvittavat asiakirjat. Loma-aikana käsittelyaika tavoite noin 1-2 kk. Uusien ympäristölupien ja maaineslupien käsittelyaika noin 4 kk.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Kulttuurin, liikunnan ja ulkoilun ilon mahdollistaminen kaikienikäisille	Esteettömyyden kehittäminen näkyvästi konkreettisesti kaupunkilaisten liikkumisessa ja saavutettavuudessa. Kaupunkisuunnittelu priorisoi kehittämiskohteita ja varmistaa parannusten toteutumisen.	Ympäristöarvot ja kestävä kehitys tuodaan osaksi ohjelmatyötä tukemaan hyvinvoinnin toteutumista. Ympäristön viihtyvyyttä ja kaupunkilaisten osallistumista ympäristönsuojelutyöhön parannetaan järjestämällä talkoita vieraslajitorjuntaan. Ilmanlaadun seurannan yhteistarkkailu aloitetaan kuluvana vuonna.	Ympäristöpäällikkö
Parhaan oppimis- ja kasvupolun tarjoaminen	Esihenkilöt sekä kokeneet työntekijät ohjaavat ja opastavat työkavereita työtehtävissään.	Tehtävien selkeä roolittaminen pilotoidaan sekä tehdään ohjeistukset luvitukseen sekä valvontakäytäntöihin. Laaditaan kirjalliset ohjeet luvitukseen ja valvonta käytäntöihin 06/2027 mennessä ja pilotoimme uudet käytännöt toteutukseen 12/2027 mennessä. Henkilöstä koulutetaan tavoitteellisesti asiantuntemuksen vahvistamiseksi.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Uudistamme työelämää ja asumista			
Muuttovoiton vahvistaminen ja kansainvälistymisen edistäminen	Olla tukena maankäytölle uusien asuinalueiden ja teollisuusalueiden suunnittelussa. Mahdollistaa ja nopeuttaa sijoittumisprosesseja poikkeamis- ja sijoittamisluvilla rakentamislain mukaisesti.	Poikkeamispäätösten ja sijoittamislupien käsittelyajan kesto hake- muksesta päätökseen 3 kk / 6 kk. Asiakastyytyväisyys kyselyt yritysten ja rakentajien arvio sijoittumisprosessin sujuvuudesta ja neuvonnasta.	Johtava rakennus-tarkastaja
Monipuoliset asumisenvaihtoehdot veto- ja pitovoimatekijänä	Sujuvat ja ennakoitavat lupamenettelyt. Mahdollistetaan rakentamislain puitteissa jo olemassa olevien rakennusten käyttötarkoitusten tarkastelut uuteen käyttöön.	Poikkeamispäätösten ja sijoittamislupien käsittelyajan kesto hake- muksesta päätökseen 3 kk / 6 kk. Asiakastyytyväisyys kyselyt uusien asukkaiden ja rakentajien arvio sijoittumisprosessin sujuvuudesta ja neuvonnasta. Asiakastyytyväisyyskyselyssä prosessin sujuvuuden ja neuvonnan kes-	Johtava rakennus-tarkastaja

Strateginen tavoite	Tavoite 2027	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu
		kiarvosana on vähintään 3,5 / 5 Lupapäätösten laadun varmistaminen, valitusten määrän seuranta.	
Kiinnostava kaupunkiyrittäjyydelle ja yrittäjyydelle	Sijoittuvien yritysten kanssa käydään ennakoneuvottelut sijoittumisen ehdoista.	Ennakoneuvottelujen vasteajan seuranta, aika ensimmäisestä yhteydenotosta virallisen prosessin käynnistymiseen.	Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Vahvistamme kaupunkiyhteisöä			
Ennakoiva, rohkea, tietoon perustuva päätöksenteko ja johtaminen	Osana kaupungin tiedolla johtamisen tavoitteita: rekistereiden ajantasaisuudesta huolehtiminen, joiden päivittäminen kuuluu toimialan vastuulle.	Rekistereiden korjausta tehdään oman työn ohella. Keskeneräisten rakennuslupien selvitystyö jatkuu, ja vuoden aikana selvitetään 20 % keskeneräisistä luvista.	Johtava rakennustarkastaja
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Viranomaisen ennako-ohjausta ja lupaneuvontaa, mikä auttaa yhteisöjä ja yrityksiä toimimaan oikein jo ennen lupien hakemista. Viranomainen neuvoo ja ohjeistaa ennakoivasti sekä matalalla kynnyksellä asiakkaita ja yrityksiä lupamettelyissä. Tehdään selkeät säännöt ja ohjeistukset luvitukseen sekä valvontakäytäntöihin.	Asiakastytytvyisyys kyselyt luvituksen jälkeen.	Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvoinnin parantaminen. Esihenkilötyön parantaminen ja työyhteisön tukeminen päätöksenteossa.	Järjestetään henkilöjohtamisen koulutusta. KEVA tulosten parantaminen ja seuranta.	Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö

Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2025	Ennuste 2026	Tavoite 2027
Rakennuslupien käsittelyaika (siitä, kun piirustukset kunnossa)	25 päivää	30 päivää	30 päivää
Ympäristönsuojelun lupien, ilmoitusten ja rekisteröityjen laitosten lukumäärä valvontaohjelmassa	224 kpl, (Laskutapa muuttunut. ei verrannollinen entisiin, kattaa koko toiminta-alueen))	224 kpl	225
Ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteuma	83 %	80 %	80 %

Riskienhallinta

Riskiluokka	Tunnistettu riski	Riski-arvo	Hallintakeino	Vastuu
Toiminnallinen riski	Henkilöstöriskit: saatavuus, jaksaminen, osaaminen ym.	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 1 	Työmäärän seuraaminen, osaavan työvoiman saatavuus/pysyvyys, palkkatasaarvon edistäminen. Korkeakouluyhteistyö: harjoittelijoita ja opinnäytetöitä	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Toiminnallinen riski	Oikeusvarmuus: Oikeusturva- ja prosessiriski (valitukset, päätösten kumoutuminen tai käsittelyaikojen venyminen).	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Huolellinen lupavalmistelu, ennakoiva neuvonta, päätösten perusteleminen ja dokumentointi sekä sisäinen luparatkaisujen keskinäisarviointi.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Toiminnallinen riski	Tietoturva- ja tiedonhallintariski (järjestelmät, sähköiset palvelut ja arkistointi)	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 	Järjestelmällinen perehdyttäminen ja koulutus, huolellisuus sekä tietoturvakäytäntöjen esilläpito.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Vahinkoriski	Vahinkoriskit: fyysinen turvallisuus (esim. rakennuksen sortuminen, pintavesien käsittely, ympäristövahinko)	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Valtakunnallisten ja alueellisten ohjekirjeiden oikea käsittely (ohjeet + dokumentointi).	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Toiminnallinen riski	Henkilöriski: työturvallisuus työmailla valvontatehtävissä	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Työturvallisuusohjeiden noudattaminen, perehdytys, asianmukainen suojavarustus, työmaakohtainen riskien arviointi sekä turvallisten työskentelytapojen varmistaminen.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö

Lupa ja valvonta

Lupa ja valvonta	TP	TA+Muut.	TA		TS	TS
Selite	2025	2026	2027	Ero%	2028	2029
Toimintatuotot	717 657	541 000	801 000	48,1 %	791 200	793 200
Valmistus omaan käyttöön	2 150	10 000	5 000	-50,0 %	5 000	5 000
Toimintakulut	-1 451 843	-1 551 500	-1 680 200	8,3 %	-1 661 100	-1 675 900
Toimintakate	- 732 037	-1 000 500	- 874 200	-12,6 %	- 864 900	- 877 700

TOIMINNAN KUVAUS

Lupa- ja valvonta -vastuualue vastaa rakennusvalvonnan palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta Heinolassa ja Hartolassa sekä ympäristönsuojelun palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta Heinolassa, Hartolassa ja Sysmässä. Lisäksi vastuualue tuottaa ympäristönsuojelun palvelut litille, jolla on oma luottamushenkilöhallinto ympäristönsuojeluasioissa. Ympäristölautakunnan alainen lupa- ja valvontatoiminta toteuttaa kaupunginvaltuuston asettamia strategisia päämääriä viranomaistehtävien luonteeseen soveltuvalla tavalla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Lupa- ja valvontavastuualueen tavoitteiden toteuttaminen ja työn tehostaminen edellyttää sähköisten palvelujen jatkuvaa kehittämistä asiakasystävällisemmiksi sekä niiden käyttöönottoa koko vastuualueella. Tähän liittyy myös digitiekartan toteuttaminen ja kehittäminen.

Palvelualueen luottamushenkilöhallinnosta vastaavat kaupunkiympäristölautakunta, seudullinen ympäristölautakunta (Heinola, Hartola ja Sysmä) sekä sen rakennusvalvontajaosto (Heinola ja Hartola).

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET**Sitovuustaso**

Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan vastuualueen käyttösuunnitelmien sitovuustasona on palvelualueen tulojen ja menojen netto.